

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
Факультет сценічного мистецтва
Кафедра режисури

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ СВЯТКОВОЇ КУЛЬТУРИ

Галузь знань - 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність - 026 «Сценічне мистецтво»

Освітньо-професійна програма

«Сценічне мистецтво»

Рівень вищої освіти - другий (магістерський)

Харків, 2024

Силабус склав:

Роман НАБОКОВ кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри режисури ХДАК

Мова навчання – українська

Силабус затверджено на засіданні кафедри режисури

Протокол № 2 від 28 серпня 2024 р.

В.о. завідувача кафедри режисури Ольга ЛАЧКО

Зміни до силабусу затверджено на засіданні кафедри режисури

Протокол № 6 від 13 листопада 2024 р.

Завідувачка кафедри режисури Ольга ЛАЧКО

Силабус затверджено на засіданні ради факультету сценічного мистецтва ХДАК

Протокол № 1 від «29» серпня 2024 року

Голова ради факультету СМ Роман НАБОКОВ

Зміни до силабусу затверджено на засіданні ради факультету сценічного мистецтва ХДАК

Протокол № 4 від 28 листопада 2024 року

Голова ради факультету СМ Роман НАБОКОВ

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

1.	Назва дисципліни	Інноваційні форми святкової культури
2.	Викладач	 Набоков Роман Геннадійович Авторський профіль: https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/sm/r/nabokov.html
3.	Контактні дані викладача (роб.тел., E-mail)	nabokoff@gmail.com +380509086282
4.	Інформація про консультації / Дні занять	Онлайн-консультації в класі курсу: <i>код курсу в Іvпazum – денна //// cs2weg6 – заочна</i> вівторок об 11.40, а також у зручний для здобувачів час за узгодженням з викладачем.
5.	Логіка вивчення курсу	Пререквізити: навчальна дисципліна КЗВ: «Інноваційні форми святкової культури» є вибіркоvim курсом, що продовжує підготовку здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 026 «Сценічне мистецтво», освітньо-професійної програми «Сценічне мистецтво» та пов'язана з іншими дисциплінами, які забезпечують формування умінь та навичок постановочно-виконавської майстерності. Постреквізити: знання теоретичних основ інноваційних форм святкової культури, які полегшують осмислення напрямів, концепцій та тенденцій сучасних культурно-мистецьких процесів, крім того, практичні напрацювання курсу можуть бути використані для розробок творчих проєктів та при створенні кваліфікаційної роботи здобувачів.

2. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Навчальна дисципліна «Інноваційні форми святкової культури» є курсом, що продовжує підготовку для здобувачів вищої освіти спеціальності «Сценічне мистецтво» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Магістр». Зміст курсу доповнює основні теоретичні та практичні засади широкої сфери постановочно-виконавської майстерності, висвітлює механізм формування задуму та принципів втілення сучасних інноваційних форм святкової культури.

3. МЕТА КУРСУ

Поглибити теоретичну та практичну підготовку фахівців у сфері сценічного мистецтва, сформувати уміння планування, реалізації та оцінювання результатів сучасних артпрактик, виробити навички реалізації основних її технологій та методик в різноманітних видів інноваційних форм святкової культури.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 07. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК 08. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 09. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.
ЗК 11. Здатність вчитися й опановувати сучасними знаннями.
СК 01. Здатність до комплексного розв'язання складних професійних проблем в галузі сценічної інноваційної діяльності шляхом глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних знань і професійної практики.
СК 05. Здатність до розуміння та комплексного оцінювання фундаментальних засад культурно-мистецьких процесів.
СК 08. Здатність розробляти та реалізовувати просвітницькі проєкти задля популяризації українського й світового сценічного мистецтва, зокрема з використанням засобів масової інформації та Інтернету.
СК 09. Здатність брати участь в громадських дискусіях, пов'язаних з питаннями історії сценічного мистецтва, його актуального стану та тенденцій розвитку.
СК 13. Здатність до ініціювання інноваційних сценічних проєктів, фестивалів та конкурсної діяльності, пропагування кращих зразків національної та світової сценічної спадщини.

5. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 09. Обирати та аналізувати художній твір для показу (демонстрації), самостійно визначаючи спосіб його інтерпретації.
ПРН 10. Обирати художні засоби, необхідні для відтворення креативного задуму при реалізації сценічного твору (проєкту).
ПРН 11. Вміти знаходити адекватні засоби презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.
ПРН 12. Вміти оцінювати досягнення художньої культури в історичному контексті, здійснювати аргументований критичний аналіз творів сценічного мистецтва.
ПРН 13. Вміти орієнтуватися у напрямках та концепціях сучасного художнього життя, у розвитку сценічного мистецтва, осмислювати тенденції сучасних культурно-мистецьких процесів.
ПРН 17. Брати участь у розробці й реалізації просвітницьких проєктів, спрямованих на популяризацію історичних досягнень українського й світового сценічного мистецтва, пропагувати високохудожні витвори сучасного мистецтва.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	вибіркова освітня компонента	
Формат курсу	денна /заочна форма навчання, 2 семестр	
Обсяг курсу	кількість кредитів – 4.0	
	денна	заочна
	загальна кількість годин	
	120	
	аудиторних	
	40	10
	лекційні	
	20	6
	практичні	
	20	4
	самостійна робота	
	80	110

Технічне і програмне забезпечення / обладнання	Переносна мультимедійна система: Проектор ViewSonic VS13870 2015 р. Колонки Sven BF21R 2015 р. Переносний екран.Ноутбук Lenovo ThinkPad T480S (введення у експлуатацію – 2022 р.). Програмне забезпечення: Firefox 130.0.1, Chrome 129.0.6668.70/71 , LibreOffice 24.8.2, OpenOffice 4.1.15, PDF XChange Viewer 10, 7-zip 23-01, Zoom 6.2.0 (не потребує ліцензування). Classroom, Meet у корпоративному освітньому сервісі Google Workspace for Education у разі навчального процесу онлайн.
Форми, види навчальних занять та методи навчання	Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи Види: лекції /практичні Методи навчання: практичний метод; проблемний (проблемно-пошуковий) метод; вербальний метод; інтерактивні методи (діалог Сократа, метод проєктів, PRES-формула)
Поточний контроль	Опитування (усне та письмове); виконання практичних завдань: створення та презентація задуму сучасних малих форм сценічного /перформативного мистецтва; виконання завдань самостійної роботи (опрацювання фахової літератури та інтернет-джерел).
Підсумковий контроль	Залік
Політика курсу*	Умовами опанування навчальної дисципліни є: • систематичне виконання усіх поставлених завдань; • дотримання «Правил внутрішнього розпорядку для осіб, які здобувають вищу освіту в Харківській державній академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/pvr/pravila_s_20.pdf); • дотримання академічної доброчесності (інформація щодо академічної доброчесності – сайт ХДАК – https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html; «Кодекс академічної доброчесності Харківської державної академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kodeks_ad/kodeks_ad.html); • запобігання / протидія булінгу (цькуванню) – («Положення про політику запобігання і протидії булінгу (цькуванню) у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pzpb22.pdf • невідкладне вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до «Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі в ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks2.pdf) • визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvrn_23.pdf

7. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	пр	с	інд	с.р.		л	пр	с	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2 семестр												
Розділ 1. Теоретичні засади інноваційних форм святкової культури												
Тема 1. Вступ. Основні тенденції розвитку інноваційних форм святкової культури України.	10	2	-	-	-	8	10	1	-	-	-	9
Тема 2. Види та форми сучасного масового сценічного мистецтва	10	2	-	-	-	8	10	0.5	-	-	-	9.5
Тема 3. Фестиваль. Види фестивалів. Основні функції та завдання фестивалів. Складові фестивалю.	12	4	-	-	-	8	12	1	-	-	-	11
Тема 4. Основні види святково-майданного театру (вуличний театр) та їх використання в сучасній святковій культурі. Театралізовані ходи, карнавали, демонстрації.	10	2	-	-	-	8	10	1	-	-	-	9
Тема 5. Професійні свята у сучасному календарі України	10	2	-	-	-	8	10	0.5	-	-	-	9.5
<i>Разом за розділом 1</i>	<i>52</i>	<i>12</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>40</i>	<i>52</i>	<i>4</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>48</i>
Розділ 2. Технології та методики організації сучасних масових форм сценічного мистецтва												
Тема 6. Режисерські інновації у використанні технічних засобів і технологій у сценічному мистецтві.	12	2	-	-	-	10	12	1	-	-	-	11
Тема 7. Перфоманс, Акція. Флешмоб.	20	2	8	-	-	10	20	1	2	-	-	17

Хепенінг. Методика організації.												
Тема 8. Види та жанри інтерактивних ігор (квест) та методика їх організації	18	2	6	-	-	10	18	-	1	-	-	17
Тема 9. Політичний акціонізм як соціокультурний феномен: характеристики, функції, технології та режисура	18	2	6	-	-	10	18	-	1	-	-	17
<i>Разом за розділом 2</i>	68	8	20	-	-	40	68	2	4	-	-	62
Усього	120	20	20	-	-	80	120	6	4	-	-	110

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Робота на практичних заняттях — максимально 30 балів (3 теми по 10 балів);

Самостійна робота — максимально 40 балів (9 тем по 4 /5 балів);

Підсумковий контроль – залік (тести) 30 балів;

Всього 100 балів.

Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти:

Поточна успішність									Залік	Усього
РОЗДІЛ 1					РОЗДІЛ 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
4	4	4	4	4	5	15	15	15	30	100

Шкала оцінювання національна та ECTS:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		ЗАЛІК
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	Зараховано
74-81	C	Зараховано
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА	Хід виконання роботи (питання, які будуть розглянуті на занятті)	Рекомендована література	Кількість балів, які може отримати здобувач
Тема 7. Перформанс, Акція. Флеш-моб. Хепенінг. Методика організації.	1.Перформанс і хепенінг. Технологія та механізми проведення. 2.Флешмоб: методика організації.	16; 29; 30	10
Тема 8. Види та жанри інтерактивних ігор (квест) та методика їх організації	1. Міська гра «Квест» – один з найпопулярніших різновидів сучасних ігрових театралізованих заходів. 2. Розробка творчої заявки квесту.	5; 6; 9	10
Тема 9. Політичний акціонізм як соціокультурний феномен: характеристики, функції, технології та режисура.	1.Характеристики та функції політичній акції. 2.Атрибути політичного перформансу. 3. Складання плану проведення політичної акції, презентація проєкту.	5; 32	10
Разом			30

10. ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва	Кількість балів, які може отримати здобувач
1.	Узагальнення наукових та методичних джерел, підготовка до практичних занять	4
2.	Уточнення термінології та з'ясування основних видів масового сценічного мистецтва	4
3.	Підготовка до розробки творчого задуму (сценарного плану) фестивалю (за вибором здобувача вищої освіти)	4
4.	Підготовка до написання творчого задуму театралізованої ходи, карнавали, демонстрації (за вибором здобувача вищої освіти)	4
5.	З'ясування основних видів професійних свят у сучасному календарі України.	4
6.	Впровадження сучасних технічних засобів і технологій у сценічному мистецтві. Створення презентації.	5
7.	Формування режисерського бачення : перформансу, акції, флеш-мобу, хепенінгу. (за вибором здобувача вищої освіти)	10
8.	Підготовка та розробка завдань для ігри «квест»	10
9.	Формування режисерського задуму політичної акції (за вибором здобувача вищої освіти)	10
	Усього:	40

11. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО ТЕСТУВАННЯ

1. Основні тенденції розвитку інноваційних форм святкової культури України.
2. Види та форми сучасного масового сценічного мистецтва.
3. Технологія залучення глядацької аудиторії у святково-ігрове дійство, спосіб активізації.
4. Види та форми сучасного масового сценічного мистецтва.
5. Українські та закордонні фестивалі. Специфіка організації та проведення різноманітних фестивалів
6. Вуличні театри. Режисура вуличних вистав
7. Театралізована хода, карнавали, демонстрації: мета, завдання, зміст, склад, структура та технологія.
8. Календарні свята давнини. Трудові (сезонні) свята в Україні. Міські свята.
9. Особливості режисури вітчизняного шоубізнесу, сучасні технічні засоби й технології.
10. Системи відображення інформації на різних заходах, їх характеристика:
11. Сучасне мультимедійне шоу.
12. Лазерне шоу, лазерна графіка, оригінальна лазерна сценографія. Історія феєрверка: наземний, парковий феєрверк і висотний феєрверк;
13. Види піротехнічних засобів: петарди, ракети, римські свічки, батареї салютів, різноколірні дими, фонтани, спалахи, кулі.
14. Органічне впровадження технічних засобів в художню тканину режисерського задуму. Специфіка робота з фахівцями.
15. Перформанс і хепенінг як явище яке вийшло з театральних залів галерей на вулиці. Технологія та механізми проведення.
16. Флешмоб як заздалегідь спланована масова акція у громадських місцях.
17. Екстрим – випробовування для команди як сучасна форма відпочинку. Види екстремального відпочинку як форма організації корпоративного духу.
18. Поняття «аніматор». Види та жанри «аніматорської» роботи: модератор, хостес, статист.
19. Міська гра «Квест» – один з найпопулярніших різновидів сучасних ігрових театралізованих заходів
20. Вимоги до техніки безпеки під час проведення гри «Квест».
21. Поняття корпоративної культури. Форми корпоративних заходів
22. Функції політичної акції: інформаційно-комунікаційна, політичної соціалізації, політичної мобілізації.
23. Атрибути політичного перформансу. Художник-акціоніст як центральна фігура політичного акціонізму.
24. Політичний перформанс, хепенінг, інсталяція, флешмоб (політ-моб), стритарт і бодіарт. Етапи роботи над створенням політичної акції. Структура політичної технології.
25. Специфіка українського акціонізму.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ

Обов'язкова

1. Веселовська Г. І. Сучасне театральне мистецтво : навч. посіб. / Ганна Веселовська. – Київ : НАКККіМ, 2014. – 142 с.
2. Вовкун В.В. Мистецтво режисури масових видовищ : підручник / В.В. Вовкун. — Київ : НАКККіМ, 2015 — 356 с.
3. Зайцев В.П. Режисура естради та масових видовищ : навч. посіб. (2-е вид.) / В.П. Зайцев. — Київ: Дакор, 2006. — 252 с.
4. Методика організації масових свят: Програма курсу / уклад. Гордєєв С.І. — Харків : ХДАК, 2003. — 9 с.
5. Паві, Патріс. Словник театру [Текст] / П. Паві ; пер. М. Якуб'як ; Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. Факультет культури і мистецтв. Кафедра театрознавства та акторської майстерності. - Л. : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2006. - 640 с.
6. Станіславська К. І. Мистецько-видовищні форми сучасної культури : монографія / Катерина Станіславська. — Київ : НАКККіМ, 2012. — 320 с. : ілюстр.
7. Уорнер, Д. (2004). Вечірки на будь-який смак та гаманець. 416 с.

Допоміжна

8. Голубцова Л. Ф. Сучасна режисерська діяльність як складова частина культуротворчого процесу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. Мистецтвознавства : спец. 17.00.01 / Голубцова Любов Федорівна ; Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. — Київ, 2001. — 17 с.
9. Крипчук М. В. Проблеми створення масового театралізованого видовища (принципи художнього оформлення) / М. В. Крипчук // Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Сер. Мистецтвознавство. — Тернопіль, 2011. — Вип. 2. — С. 163–168.
10. Культурна політика в Україні: аналітичний огляд: Підготовлений в рамках участі України в програмі оглядів національних культурних політик Ради Європи / Український центр культурних досліджень ; ред.-упор. : О. Гриценко. — К. : [б.в.], 2007. — 160 с.
11. Любить Україну у сні й на яву : зб. Сценаріїв. — Київ : ДАКККиМ., 2002. — 299 с.
12. Мельник Л. М. Театралізований тематичний концерт як синтетичний жанр сценічних мистецтв : автореф. дис. канд. мистецтвознавства: 26.00.01-теорія й історія культури / М. М. Мельник; Київ.нац. ун-т культури і мистецтв. — К., 2009.— 19 с.
13. Мельнов С.А. Менеджмент у сфері культури: навч. посіб. Одеса : Центр практичного менеджменту культури, 2006. 274 с.
14. Музична естрада : Словник / уклад. В.М. Откидач. — Харків : видавець І.В. Якубенко, 2004. — 445 с.
15. Набоков Р. Г. Режисерські технології постановки масового свята: історія та сучасність / Р. Г. Набоков // Міжн. вісн.: Культурологія. Філологія. Музикознавство. / М-во культури Укр., Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв [Одес. Нац. музич. акад. ім. А. В. Нежданової]. — Київ : Міленіум 2014. — Вип. II (I). — С. 80–85.
16. Набоков Р. Г. Святково-сміхова культура України (на прикладі Сорочинського ярмарку) / Р. Г. Набоков // Проблеми сучасності: мистецтво, культура, педагогіка : зб. наук. ст. / М-во культури України, Луган. держ. акад. культури і мистецтв. — Луганськ : Вид-во ЛДАКМ, 2014. — Вип. 27–28. — С. 171–179.
17. Набоков Р. Г. Сценографія як просторове рішення театру масових видовищ / Р. Г. Набоков // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харк. держ. акад. культури. — Харків, 2012. — Вип. 38. — С. 149–157.
18. Набоков Р. Г. Театр масових видовищ: культурно-історичний аналіз / Р. Г. Набоков // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харк. держ. акад. культури. — Харків, 2013. — Вип. 41. — С. 199–206.
19. Набоков Р. Г. Театр масових форм у контексті науково-технічних новацій / Р. Г. Набоков // Хореографічна та театральна культура України: педагогічні та мистецькі виміри : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 18–19 квіт. 2013 р. — Київ, 2013. — Ч. 2. — С. 106–108.
20. Набоков Р. Г. Фестиваль у контексті святково-сміхової культури / Р. Г. Набоков // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харк. держ. акад. культури. — Харків, 2013. — Вип. 43. — С. 118–126.
21. Пашкевич М. Ю. Видовищні форми паблік рилейшнз в сучасній українській культурі : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. культурології : спец. 26.00.01 / Пашкевич Марина Юхимівна ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. — Київ, 2011. — 20 с.
22. Поплавський М. Антологія сучасної української естради / М. Поплавський. — Київ : Преса України, 2004. — 416 с.
23. Сапіга В. К. Українські народні свята та звичаї / В. К. Сапіга. — Київ : Знання України, 1993.— 112 с.
24. Шейко В. М. Культура України в глобалізаційно-цивілізаційному вимірі (історико-методологічні аспекти) : монографія / Василь Шейко ; Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології. — Київ : Ін-т культурології НАМ України, 2011. — 623 с
25. Festivalising!: Theatrical Events, Politics and Culture / ed.: T. Hauptfleisch Shulamith Lev-Aladgem, Jacqueline Martin, W. Sauter, H. Scoenmakers. — Amsterdam ; New York, 2007. — 328 p.

26. Mason B. *Street Theatre and Other Outdoor Performance* / Bim Mason. — New York : Taylor & Francis, 1992. — 218 p.
27. *Religion, Theatre, and Performance : Acts of Faith* / ed. Lance Gharavi. — London : Routledge, 2012. — 262 p.
28. Chartrand H. *The Arm's Length Principle and the Arts: An International Search for Models of Support*. New York : American Council for Arts, 1989. 198 p.
29. Набоков Р.Г. Технологія та режисура театралізованої політичної акції. //Актуальні дискурси мистецтва естради: традиції та європейська інтеграція: матеріали всеукраїнської наукової конференції науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, здобувачів, магістрантів та студентів. – Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2021. С. 246-251.